№ 99.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 10. GRUDNIA 1802. ROKU WE SRODĘ

z Petersburga V. S. 28. Listopada.

7. batalionu artylleryi Podpółkownik Nilus na własną prozbę uwalnia się od służby z rangą Półkownika i mundurem; 14. strzelcow półku Major Tytow z rangą Podpółkownika i mundurem; Collegium handlowego Sekretarz Bazylewski z rangą Nadwornego Konsyliarza.

z Wiednia 4. Grudnia.

Tuteysze institutum zatrudniaiące się utrzymywaniem ludzi ubogich przez obmyślenie dla każdego roboty przyzwoitey płci, siłom, i wiekowi, co raz większy wzrost bierze; w miesiącach Lipcu, Sierpniu, Wrześniu utrzymywało ogułem 9. tysięcy osob za dzienną zapłatę, tu manufakturzystowie pomocników potrzebnych szukać zwykli. — Przyszły los Xięstwa Parmeńskiego zastanawia uwagę powszechną. Obięcie onego na imie RPtey Francuzkiey zdaie się przeciwne traktatowi r. 1748. w Aix la Chapelle podpisanemu, który oddaiąc ten kray Infantowi Filippowi, warował, że po wygaśnieniu iego linii, lub na inny tron przeniesieniu, Parma z Placencyą do Austryackiego domu powracać maią. Do tego traktatu Austrya, Francya, Hiszpania, i W. Brytańnia wchodziły. Podobało się teraz Królowi Jmci Katolickiemu pomienione Xięstwa przez osóbną umowę odstąpić dla Francuzów. Cesarz jmć nie otrzymawszy ieszcze przyrzeczoney indemnizacyi za Toskanią dla brata swoiego, nowey za Parmę domagać się będzie. Graf Stahremberg Poseł u Dworu Londyńskiego, który ztąd niedawno wyiechał do Paryża, ma zlecenie ułożyć ten interes, jako też umówić się o pensyą Arcy Xiężney wdowie należną.

z Londynu 30. Listopada.

Król Jmć jakeśmy donieśli, d. 23. był w Izbie wyższey, i zasiadłszy na tronie: ,, Słodko mi iest, powiedział, szukać rady waszey i pomocy, kiedym się niedawno przekonał o gorliwości i przywiązaniu całego narodu. Stan kwitnący kraiu przeszedł nadzieię powszechną; doznaliśmy sposobem szczegulnym Opatrzności Boskiey, która nam w roku teraznieyszym obfite żniwo darowała. Rękodzieła, handel, publiczne dochody ziednoczonego Królestwa, w lepszym są stanie, niżeliśmy się spodziewać mogli. Wierność, gorliwość, przywiązanie ku mnie ludu, przekonywaiącym iest dowodem, co wszyscy rozumiecie o niezliczonych korzyściach, które żpływaią na każdego z szczęśliwey Konstytucyi. W związkach z narodami postronnemi, starałem się dotąd rzetelnie ugruntować pokóy. Nie mogę iednak zapomnieć przez chwilę, że mądra i odwieczna polityka nasz interes połączyła z dobrem i zyskiem innych narodów. Przeto nie powinienem oboiętnie poglądać na wszelkie odmiany, które się dzieią u nich, względem sił, potęgi, położenia. Trzeba nam koniecznie czynić stosownie do dzisieyszych okoliczności w Europie; czuwać pilnie, ażeby dobro i pomyślność narodowa uszczerbku nie cierpiała. Więc jednogłośnie postanowmy, że naszą iest powinnością takie przedsiębrać środki, któreby trwałość pokoiu zaręczyły.

Izbie niższey rozkazałem podać listę wydatków roku następuiącego; spodziewam się po doznaney ochocie tylekroć i hoyności, że wszystkie potrzeby publiczne opatrzy, co łatwo się stanie, bez wielkiego pomnożenia podatku. Widzę z upodobaniem, iak niezmierne zyski nam przyniosła i przynosi ieszcze Unia W. Brytańnii z Irlandyą. Staraycie się tylko ieszcze one pomnożyć. Handel, zasada kredytu publicznego, i morskiey potęgi narodu, z ręki waszey odbierze zachęcenie, łatwość, i wsparcie, po całey Królestwa przestrzeni, iakie tylko dać możecie bez uszczerbku praw i dochodów skarbowych. Zachować nietknięty honor narodu, zagrzewać przemysł, pomnażać dostatki kraiowe, utrzymywać starożytne zasady Konstytucyi kraiowey i kościelney, waszą iest powinnością i powołaniem. Ten obowiązek dopełniaiąc, pewni być możecie moiey pomocy; ponieważ jedynie pragnę utrzymać iedność z Parlamentem, i pracować na uszczęśliwienie poddanych, których interes od moiego mam za nierozdzielny.

Obie Izby po długich nie tak sporach iak rozmowach, uchwaliły podziękować Monarsze za mowę, według zwyczaiu. Niektóre oney wyrazy mocno zastanowiły uwagę słuchaczów; te naybardziey gdzie Król mówi o mądrey polityce, która nie kazała Anglikom własnego interesu różnić od bezpieczeństwa narodów postronnych; o potrzebie uważania pilnego, czyli u tychże narodów nie dzieią się iakie odmiany znacznieysze względem sił i położenia. Ztąd wniosł nie ieden, iż mamy wprawdzie pokóy, lecz ufność nie powróciła; zgaszono woyny pochodnię; troskom końca niema; duch rewolucyiny żyie dotąd. Spisek w którym Półkownik Despard przodkował, Anglikom przypomina, co się w kraiu działo r. 1792 i później, gdy Jakobińska propaganda do buntu i swawoli głośno wzywała. Ten spisek był większy, aniżeliśmy w początku rozumieli, naybardziey pomiędzy prostym gminem i żołnierstwem. W Southwark Despard miał 7. podziałów rokoszu zamyślonego, z tych każdy miał inny szczegulny. W każdym było 4. Delegatów; wszyscy mieli głos na walnych zgromadzeniach, których czas i mieysce taiono pilnie, godziną tylko przed zwołaniem obiawiaiąc komu należało.

Nad tém zastanawia się każdy naybardziey, że taiemnica tylu osobom prostym, nie oświeconym powierzona, tak długo była dochowaną. Naczelnicy żołnierzom obiecywali, ieśli rewolucya przyidzie do skutku, że Francya znaczne summy przysłać miała, ktorych wyglądano. Półkownik Despard kilkakroć pytany, uparte milczenie zachował. — Mowy Parlamentowe tchną duchem woiennym. Admirał Nelson radzi nie ustępować na włos nieprzyiacielowi, nie lękać się ogromnych u niego gotowości, owszem z swoiey strony czynić ogromnieysze. Lord Greuville zganił Ministrom że prędzey nie obiawili Parlamentowi krytycznych okoliczności; co dziś

mówią, ciemne iest i mniey wyraźne, trwogę pomnaża. W iakim stanie Europa? dla czego ton spokoyny dotąd zmieniaią nagle? czemu nie oświadczą głośno, iakie propozycye nieprzyiaciel podawał? które z nich przyiąć lub odrzucić musieli? Może się podoba Francuzom Królewską mowę poczytać za wypowiedzenie woyny. W tenczas Anglicy naywiękſze ofiary chętnie uczynią dla Oyczyzny; bo tu idzie o utrzymanie imienia narodowego. Lecz do tak ſtraſzney walki przystępuiąc; udaymy się, rzekł, do męża jedynego, (Pitta rozumie) na którego oczy zwraca narod; on wſzystkim sercom panuie, on ieden mocen iest wſzystkich zapalić do obrony; i przynieść wybawienie. ,,

Z Jamaiki donoszą, iż osada S. Domingo iest w opłakanym stanie. 20 tysięcy Francuzów zginąć miało chorobą lub orężem; pozostałym grożą Murzyni dobrze zbroyni, których ma być ieszcze 11 tysięcy; inni liczbę buntowników podnieśli do 30 t. — Minister Addington w Parlamencie zapytany; czy z Hiszpanami zrobiono umowę względem wolności dla nas wycinania w odnodze Honduras drzewa ſarbierskiego dawnemi traktatami zaręczoney? odpowiedział: że umowy handlowe z Królem Katolickim dawno rozpoczęte, dla różnych przeszkod ukończone nie ſą. — Okręt Batawski z Amsterdamu do Indyi wschodniey niosący 42 Officyerów, 320 żołnierzy, ogułem 472 ludzi, blizko Dover zatonął, 15 osob tylko ratowano. Poseł Francuzki Otto pożegnał Króla Jmci. — Kompania Indyiska do wyspy Francuzkiey agenta wysłała, domagaiąc się oddania wielu okrętów, które nam korsarze zabrali na morzach Indyiskich po ogłoszonym pokoiu. — Generał Halloway użyty do ćwiczenia woysk Ottomańskich, powrócił z Constantinopola; rzecz ciekawa czyli był ſzczęśliwszym od Barona Tott i innych poprzedników ſwoich. — Andreossy przez Królową Jmć na audyencyi zapytany, ieśli iest rodem z Corsyki, odpowiedział że iest Francuz, lat 20 służy woyskowo, i pochodzi z familii Medicis

Batalionów 5 Xiąże d' York uformować kazał z inwalidów, każdy od tysiąca ludzi. — Garnizony w Malcie i Gibraltarze na stopniu woiennym utrzymywać zalecił. — W Portsmouth i Plymouth widać nieiakie przygotowania do uzbroiezenia flotty; Kapitanów wielu okrętom naznaczono, liczbę robotnika pomnożono. — Biega pogłoska do wiary niepodobna, że Fox Ministrem, Addington Parem zostanie; toż ſamo inni mówią o Lordzie Moira, Grey, Thierney. — W Philadelfii i Baltimore żółta gorączka zupełnie ustała. — Król Hiszpański rozkazał wypłacić Anglikom ſummy ſekwestrowane na początku woyny.

Od granic Włoskich 21 Listopada.

Eskadra Portugalska z 4. okrętów liniowych złożona do Carthageny zawinela chcąc opatrzyć się w żywność; wkrótce wychodzi znowu pod żagle przeciw rozboynikom Afrykańskim. Nie może Dwór Lisboński zakończyć ſporu z Dejem Algerskim w ſposob przyiacielski bez wielkiego nakładu. — Przed wyiazdem z Barcellony Król Katolicki audyencyą dawał posłowi Sardyńskiemu; ten imieniem ſwoiego Monarchy złożywszy powinszowanie z okoliczności zawartych związków między Neapolem i Hiszpanią, prosił o pośrednictwo, do rządu Francuzkiego, który Królowi Karolowi Emmanuelowi dawniey przyrzekł wyliczyć 4 milliony liwrów i roczney pensyi 2 milliony opłacać. Jeżeli tey nadgrody za Piemont ztracony nie otrzyma Wiktor Amedeusz, nie chce iechać na mieszkanie do Sardynii. — W Neapolu podczas uroczystości, do którey był pobudką powrot Następcy Tronu z Barcellony, Król uczynił wiele promocyi; między innemi 6 kawalerów orderu S. Januaryusza; w ich liczbie iest Xiąże Hesse Philipsakal. Illuminacya stolicy powszechna trzy dniowa; artyllerya ze wszystkich twierdz, i na flotcie Hiszpańskiey grała nieustannie. Zakończyło się wszystko na processyi do Katedralnego Kościoła na uczczenie relikwii S. Januaryusza, gdzie Król z familią był przytomny.

JX. Dania sławny Kaznodzieia Dominikan przybył do Rzymu z Genui. Wyznaczony iest Biskupem w Albenga, na taiemney audyencyi długo z mężem uczonym rozmawiał Ociec S. — W Florencyi dotąd nie wiedzą, kiedy Król powróci z Hiszpanii; tymczasem poddanych cieszy wiadomość pomyślna o zdrowiu iego. — Generał Francuzki Miollis kommendant Mantuańskiey twierdzy przez Genuę morzem udał się do Francyi; Milhaud stanął na czele garnizonu. — Eskadra Liguryiska powtórnie wyszła na morze przeciw korsarzom Afrykańskim, którzy w znaczney liczbie znaydować się maią na brzegach Toskańskich. — Wice Prezydent Melzi rozkazał iak nayprędzey do skutku przyprowadzić ustawę o konskrypcyi woyskowey. Tenże za rozkazem Prezydenta Buonaparte wyznaczył dobra 20 t. liwrow rocznego dochodu czyniące, na utrzymywanie domu gościnnego na górze Simplon; oprócz tego zakonnik każdy mieć będzie 100 cekinów. — Słychać że woyska cudzoziemskie z Włoskiey służby przechodzą do Francuzkiey, i do S. Domingo posłane być maią, gdzie część legionu iuż się znayduie. — Z Rzymu ſyn Xiążęcia Doria wkrótce ma zawieść do Francyi 4 kapelusze Kardynalskie dla tyluż Biskupów nowych. — Król Etrusków morzem powracać ma do Liworny z Valencyi, gdzie się teraz z dworem Hiszpańskim znayduie. — Wątpliwa iest pogłoska że w Constantinopolu straszliwe ziemi trzęsienie trwało pół godziny; wywróciło wiele domów i meczetów, osłabiło Saray, zkąd Sułtan do Kościoła S. Zofii uciekać musiał.

Od granic Szwaycarskich 25. Listopada.

Sławny Haller nie chciał być deputatem z Berne na Consultę. Toż ſamo uczynił Ex Dyrektor La Harpe w 3 Cantonach obrany. Do Elektorów miasta Zurich napisał, iż r. 1798. wielki błąd popełnił przyimuiąc obowiązki rządowe; powtórnie błądzić nie chce. Ubolewa, że ziomkowie dobrze go nie poznali, ale, powiada, kto wiele wpływał do rewolucyi, w domu długo zachować się powinien. Niech narod cały dobrowolnie napisze prawo odmienne od owego, iakieśmy postanowili r. 1798; czekam kiedy niepodlegli, ſwobodni, zbroyni Szwaycarowie słuchać i przyiąć mocni będą usprawienie moie, i rachunek który zdać winienem z powierzoney administracyi; co póki nie nastąpi, przyiąć nie mogę mieysca w Consulcie. Dziękuie naostatek Cantonom, że obieraiąc iego dały dowod, co rozumieią o główney zasadzie iedności RPtey, którey La Harpe był obrońcą. — 1. półbrygada Szwaycarska na żołdzie Francuzkim do Besançon, druga do Piemontu wyszła z Genewy. — Generał Ney pilnie rozbraiać każe Cantony.

Do Grisonów nakoniec wkroczyły razem woyska Francuzkie i Włoskie; żołnierze będą postawieni u tych którzy do rokoszu należeli; ażeby własnem nauczyli się doświadczeniem, iak iest przykro domowe rozruchy wszczynać. Wdowy i sieroty, iakoteż ſpokoynych obywatelów i rządowi wiernych, uwolnił od ciężaru Wódz Francuzki; toż ſamo rozumieć się ma o rozbroieniu; ci tylko Grisonowie oręż wydać muszą, którzy onego zażyć chcieli na własną i ziomków zgubę. Artylleryą w Schwitz znalezioną do Berne zprowadzili Francuzi. Dzień otwarcia Consulty w Paryżu naznaczony nie iest. Wszyscy prawie deputowani na mieyscu stanęli. Kontrybucya 625 t. liwr. na utrzymanie woyska Francuzkiego tym ſposobem iest rozłożona, że Berne płaci 90 t. Zurich 84, Vaud 74, Santhis 66, Basel 36, Friburg 26, Lucerne 26,

Grisonowie 26, Thurgow 26: inne mniey nierównie. Uri 3, Zug 4, Schwitz 7. Słychać iż Agent Angielski Moore niedawno wysłany z Londynu przybył taiemnie do Constancyi, dokąd zbiegło się wielu Szwaycarskich emigrantów, między innemi Generał Bachman. Czas pokaże, czyli ta pogłoska nie iest równie zmyśloną iak tyle innych, które w umysłach ziomków naszych utrzymuiąc niespokoyność, próżną karmiły nadzieią przywrócenia rządu dawnego.

z Paryża 29. Listopada.

Negocyacya o nadgrodę bywszemu Xiążęciu Toskanii należną idzie nzypomyślniey; rząd nasz z Dworem Berlińskim rzecz układa. — Do portu Rochelle przybył statek z wyspy Francuzkiey; ta osada odległą iest mil 4 tysiące; statek był w drodze dni tylko 56; więc na każdą godzinę upłynął 3 mile; prędszey żeglugi w dzieiach morskich nie ma przykładu. — Prywatne listy z S. Domingo potwierdziły urzędową wiadomość, że zbuntowanych raz ieszcze Murzynów rozgromił Leclerc, i zupełną spokoyność osadzie przywrócił. — Przybył do naszey stolicy znaiomy w dzieiach rewolucyinych Karol niegdyś Xiąże Hesse, na deportacyą zkazany do Guianny. — Znaiomy z cnot i wymowy w Konstytucyinem zgromadzeniu Lally Tollendal, z Londynu powrócił na mieszkanie do Bordeaux. — W Orleans Olivari wyleciał na powietrze; wkrótce potém znaleziony na polu bez duszy; niewiadomo iaki mu się zdarzył przypadek; balonu nie znaleziono. — Wyiazd do Londynu Posła Batawskiego Schimmelpennink sprawił powszechną żałobę między ubóstwem naszey stolicy; sam i iego małżonka czynili wielkie iałmużny sposobem niewidomym. — Że wszystkich portów przychodzi wiadomość, że Konsul pilnie pracować kazał około powiększenia morskiey potęgi, wiele okrętów buduiemy.

Miasto Barcellona na wieczną pamiątkę bytności Monarchów w murach swoich, kosztowny i wspaniały monument na rynku przedmieyszym wystawić postanowiło; Xiąże Pokoiu węgielny kamień położył — W tych dniach z Brest przywieziono tu wielu Murzynów na 17 wozach i w S. Germain osadzono; wszyscy do rozruchów Guadalupy należeli; zgadnąć trudno, co z niemi rząd uczynić postanowił. — Miasto Marseille zaczeło iuż korzystać z handlowych umów, iakie zawarł Konsul z Portą; zawinęło tam wiele okrętów z morza czarnego. — Z Toulonu wychodzi eskadra niosąca 7 batalionow do S. Domingo; ludzi nayzdrowszych wybierano. — Burienne Sekretarz Konsula mieysce ztracił; i w liście 50. Konsyliarzów Stanu opuszczony; dowiedział się Buonaparte o niektórych obrotach iego dla pomnożenia maiątku, oddalił wnet od siebie i proszącym przyiaciołom oświadczył, że taki człowiek innego iuż mieysca szukać powinien. — Cóżkolwiek Anglicy w Parlamencie mówili niedawno przeciw zamysłom Konsula pierwszego względem zaięcia Louisiany; my iednak o wyprawie do tey osady myślić nie przestaiemy; Woienny Minister Generałowi Belliard w Belgium kommenderuiącemu rozkazał, ażeby diwizyą iazdy wysyłał do Helvoet Sluys, zkąd poydzie na mieysce przeznaczone. Konsul ogłosił, że tytuł emigranta rozciągać się nie może do tych obywatelów, którzy w czasie rewolucyi wynieśli się z osad zamorskich RPtey; każdy więc do własności może powracać.

Uważaliśmy w mowach Parlamentu Angielskiego, iak oppozycya Ministrom przyganiała, że obojętném okiem zdawali się poglądać na odmiany przez Konsula dokonane lub zamyślone we Włoszech, Niemczech, u Szwaycarów; nie przepomnieli nawet Louisiany. Jeden w izbie niższey powiedział: ,, oskarżaią nas że woyny pragniemy; lecz tey pomyślnie prowadzić nie podobno pod rządem dzisieyszych Ministrów.,, Cóżkolwiek mówią, nie lękamy się zerwania pokoiu. Niema do tego słuszney przyczyny. Interessa lądowe układaią się sposobem dogodnym żądaniu większych Mocarstw; świeże doświadczenie nie pozwoli zapewne przypuścić W. Brytanią do tych układów. Szwaycary przez Francuzów do rewolucyi wciągnione, iuż powrócić nie mogą do tego stanu, w iakim były r. 1789. Są okoliczności w polityce, które raz zgubione iuż nie powracaią nigdy; i gdyby ten narod samemu sobie był zostawiony; niszczałby powoli, kłócąc oscienne kraie napróżno, do dawnego stopnia nigdyby nie powrócił. Pośrednictwo Francuzkie było potrzebne koniecznie; kilka naszych regimentów przywróciło spokoyność; Cantony Deputatów obrały; a ponieważ naszym iest interessem i potrzebą, ażeby ten narod sąsiedzki był szczęśliwy; przekonaią się nakoniec Szwaycarowie, że dla nich nic doczynienia nie zostało, iak stosować się do dzisieyszych okoliczności i nowego w Europie układu politycznego; do czego trafią słuchaiąc rady tego, który się wiele przyłożył do zrobienia tego układu.

Rada Stanu zatrudnia się wygotowaniem praw nowych i ważnych odmian w administracyi. — Laforet zostanie w Niemczech, póki nowe Rzeszy urządzenie do skutku nie przyidzie, zapobiegaiąc uciskowi słabszych Xiążąt od mocnieyszych, pragnie Konsul, ażeby Dyrektorom cyrkułów nie dawano władzy iaką dawniey mieli. — Maią tu niektórzy za rzecz niewątpliwą, że Parma do Włoskiey RPtey lub Toskanii będzie przyłączona. W Rzymie nowy Konkordat z Niemcami w Grudniu ma być dokonany. — Odpowiadaiąc na zarzuty pisarzów Angielskich nasi wspominaią, że artykuł 9. traktatu przymierza r. 1798 zawartego między Francyą i Szwaycarami, zawierał następuiące wyrazy. RPta Francuzka gwarantuie RPtey Szwaycarskiey niepodległość i rządową iedność; a jeśliby Olygarchia teraznieyszą narodu Konstytucyą wywrócić usiłowała; obowiązuie się Francya, za pierwszą rządu Szwaycarskiego odezwą, dać onemu wszelką pomoc, i odeprzeć wszelkich nieprzyiacioł wnętrznych i zewnętrznych: ,, Z tych słów wnoszą nasi pisarze, że nikt Francuzom przeczyć nie może prawa utrzymywania w całości rządu Szwaycarskiego, jakoteż uwolnienia potomków Tella od arystokracyi kilku familii możnieyszych.

Dokończenie rapportu o Guadalupie.

Ignace do Grand Terre z niedobitkami przechodzi; lud ieszcze w domach spokoyny buntuie, podpala wiele domów, bierze zamek Bembrich z 2. armatami; grozi wziąć Pointe à Pitre, dokąd sam ieden wchodzi kryiomo. Pośpieszam w te strony. Tymczasem zamek napełnia się ludem czarnym; rozkazuię umyślnie zkryć się żołnierzowi, ażeby śmieley szli do niego rokoszanie; chcąc wszystkich wytępić razem. Nakoniec opasuię zewsząd; przystępuiemy do szturmu. Nieszczęśliwi ratować się nie mogąc, z murów oślep lecieli na Francuzkie bagnety. Ignace sam się zabił; nikt w życiu nie został. Pogrzebiono blisko 700. trupa; 200. ieńców oddano sądowi woyskowemu na postrach drugim.

Generał Richepanse poszedł dobywać Matouba, ostatnią i naymocnieyszą twierdzę buntowników. Tu żołnierz znalazł niebezpieczeństwo i trudności godne swoiego męztwa; lasy gęsto zarosłe, skały przepaściste, odpor zacięty Murzynów z rozpaczą. Wszystko zwalczył bagnet. Wpadamy szturmem do Matouba, Delgres naywyższy Generał, nayodważnieysi iego towarzysze, nie odstępuiąc Wodza w upadku, prochy zapaliwszy na powietrze wylatuią. 150 z prostego gminu pomiędzy góry uciekło, gdzie znalazłszy Naczelnika Palerme gromadzącego rozpierzchnionych braci pod nim rabować i palić osadę nieprzestali. Zwycięztwa w Bembrich i Matouba odniesione Guadalupę RPtey przywróciły. Odtąd iuż nigdzie Murzyni wstą-

pnym boiem potkać się nie śmieli. Raz tylko 15. półbrygada w Benoit znaczną ich liczbę rozpraſzać musiała. Lecz ponieważ lasy rokoſzanów pełne były, rabunek nocny nie ustawał i pożoga; nikt w domu swoim słodkiego spoczynku nie mógł koſztować.

Stawiamy gęste straże około gór i lasów, tak ſzczęśliwie, iż dowódzcy buntu widząc się ściśnionemi, ugodę ofiarowali, przyrzekaiąc lud czarny zwrócić do roli, jeśliby naczelnikom Richepanse przebaczenie, i zyskowne dał warunki. Radziłem woynę zakończyć tym sposobem. Richepanse nawykły co zamyślił orężem dokazywać, nie chce z buntownikami traktować. Więc ginęło codziennie Murzynów nie mało, którzy się odważyli z lasu wychodzić; więcey powracało do domu. Odtąd zakwitnąłby w osadzie pokóy, gdyby właściciele i dzierżawcy domów każdy swoich pilnowali. Tych oddalenie się sprawiło, iż Murzyni dozoru nad sobą nie maiąc broili wiele złego, zabiiali, rabowali, towarzyſzom w lasach ukrytym pomoc i przestrogę dawali. Lecz odwaga, rada, i męztwo iuż ich odstąpiło. Raz tylko uderzyli na straż z 9. ludzi złożoną; było ich 150; iednak po krótkiey walce pierzchneli; nieſzczęście i klęska straſznych niedawno Murzynów w nayboiaźliwſzych przemieniły.

Gdy termin wychodzi wydanym Kontraktem na utrzymanie koni pocztowych na stacyach siedmiu w Pcie Wileń: nayduiących w dniu 1. Januaryi 1803. zastępuiąc mieysce JW. Czyża Marſzałka Pttu Wileń: i Kawalera sądzę być moim obowiązkiem tak wſzystkich Obywateli dotąd utrzymuiących Stacye pocztowe, iako też i tych którzyby sobie nadal życzyli konie na stacyach pocztowych w Pcie Wileń: utrzymywać obieścić przez publiczną Gazeta, ażeby do miasta Guberń: Wilna stawili się na dzień 27. 9bra 3 i 22. Xbra Ru bieżącego do Kancellaryi Ziem: Pttu Wileńskiego, w których terminach przez publiczną licytacyą takowe Stacye za naymnieyſzą cenę godzącemu się Obywatelowi 3-letnim lub podług umowy, i na dalſze lata Kontraktem wypuſzczone będą. Datt w Wilnie 1802 9bra 20. Ignacy Grabowski Podkom: Pttu Wileń: zastępuiący Marſzałka

JPan Marson nauczyciel fechtów Szlachetnego korpusu kadetów, ma honor donosić Publiczności że mieszka na Ulicy Szklanney pod Nm: 204, w Kamienicy położonéy na rogu placu Ratuſzowego, i na przeciwko sklepu P. Leniewicza. — Zona i Córka Jego maią także honor donosić Prześ: Publiczności, że chcą przedsięwziąść, utrzymywać dwie lub trzy Pensionatki i kilka przychodnich tylko na lekcye, dla Nauczenia ich Języka Francuzkiego, Niemieckiego, haftowania dzirgania, szyciá roboty trykotowey, rysowaniá, róbienia kwiatów sztucznych, znaczenia, robienia Frężli, Siatek bielenia i naprawiania koronek, bielenia i zużywanych i starych piór przerabia na nowe, robienia kiesek, i mod, i innych robot damskich. — Znayduią się unich kwiaty i Girlandy sztucznie naśladowane, i można im kazać podług swego gustu zrobić. — Znayduie się także u Panny Marsonowey Opiał na wybielenie zębów, Elexier na bol zębów, olejek na wygubienie Pluskiew, gałki do brzytew, Kamień do wywabienia plam, balsam do spendeenia nagniotek, i nakoniec te przedziwne Gałki Nancyiskie znane dla ich przymiotów wielkich J.P. Marsonowa da wydrukowany używania wyż w spomnionych rzeczy każdemu kto po niego do niey przyiść zechce.

Pewny ſzuka Maiątku na wieczność, lub na zastawę od 200,000. złł: Poll. Ktoby chciał wypuścić lub przedać, raczy do JP. Kochańskiego Profes: zgłosić się mieſzkaiącego w Akademii tuż przy Aptece na dole.

Przybył do tuteyſzego miasta Wilna JP. Karol Faerster zwierciadnik z Warſzawy, u którego się robią Lustra stare na nowo się podlewaią, jakoteż i ſzlifuie rozmaite ſzkła, to iest tafle do karet ſzkła do medalianow pierścienie i do taaletow do tabakierow etc. do sylwetek Miniiatorow, i innych rzeczy za pomierną cenę wyż pomienioną ma honor Panom służyć; jeśliby się miało co zdarzyć; mieſzka na Sawicz Ulicy w Kamienicy P. Wagnera Stelmacha pod N. 81.

Opuſzczone i wruinę podane, przez Obywateli, w srzodku miasta Wilna i po przedmieściach Posſesye, zmuſzaią Magistrat Wileń: , do wydania przez ninieyſzą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764. Ru postanowionym jest; aby Posſesye w mieście Wilnie będące, ruinie podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego tego prawa, ogulnie wſzystkich maiących w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place; a przez opieſzałość ruinie i spustoſzeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty ninieyſzey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować; ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłaſza, iż wſzelkie Posesſye zruynowane, i Place puste; zaięte i przez pu-
Rrzed licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764
[illegible] sp[illegible]ane będą. 1802. Julii 2. dnia.

W teraźnieyszym miesiącu Grudniu zaczyna się prenumerata zwyczayna na gazetę Kuryera Litewskiego, dla odbieraiących na mieyscu kwartalna, dla odbieraiących zaś pocztą półroczna wydawana będzie iak dotąd regularnie, we Srodę i Sobotę między godziną 3 i 4 z południa. Cena dla odbieraiących ią w Wilnie dawnieysza, to iest na kwartał złotych Polsk: 15; o podwyższeniu ceny dla odbieraiących z Poczty, za przesyłkę dwóma rublami, obwieścił Pocztamt Litewski doniesieniem osobno drukowaném. W tymże miesiącu przypada abonnowanie Gazet kraiowych i zagranicznych, iakoteż innych pism peryodycznych, w Rossyiskim, Niemieckim, i Francuzkim ięzyku, których tytuły i cena ogłoszone iuż są od Pocztamtu Litewskiego.